

УДК 378:811.111

І.В.МОРГУН

Мукачівський державний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛІ

Сучасне суспільство вимагає виховання самостійних, ініціативних, відповідальних громадян, здатних ефективно взаємодіяти у виконанні соціальних, виробничих і економічних завдань. Виконання цих завдань потребує розвитку особистісних якостей і творчих здібностей людини, умінь самостійно здобувати нові знання та розв'язувати проблеми, орієнтуватися в житті суспільства.

Саме ці пріоритети лежать в основі реформування сучасної загальноосвітньої школи, головне завдання якої – підготувати компетентну особистість, здатну знаходити правильні рішення у конкретних навчальних, життєвих, а в майбутньому і професійних ситуаціях. Тому актуальним завданням сучасної школи є реалізація компетентісного підходу в навчанні, який передбачає спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових компетенцій особистості. Результатом такого процесу має бути сформованість загальної компетентності людини, яка включає сукупність ключових компетенцій і є інтегрованою характеристикою особистості.

Відбору ключових компетентностей присвятили свої праці такі європейські науковці: Е.Свенік, Р.Данон, П.Вогеліус, Р.Джакку-Сівонен, П.Врігнод, Дж.Пешар, М.Норріс, Ф.Келлі, А.Х.Веетрхайм, Дж.Саккен, П.Трієр, Д.Міллер та ін.

Сьогодні соціуму необхідні учні та випускники, готові змінюватись та пристосовуватись до нових потреб життя, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись упродовж життя. А це більшою мірою залежить від деяких додаткових якостей, для позначення яких і використовуються поняття компетенція і компетентність, які найбільше відповідають сучасному розумінню мети освіти. Ця мета передбачає досягнення школярами такого рівня комунікативної компетенції, який був би достатнім для здійснення спілкування в усній (говоріння, аудіювання) та писемній (читання, письмо) формах у межах визначених комунікативних сфер, тематики ситуативного мовлення та на основі вивченого мовного і мовленнєвого матеріалу [1, с.14].

Уроки англійської мови - благодатний ґрунт для цього, оскільки, використовуючи мову як засіб, ми вивчаємо оточуючий світ у всіх його проявах. Учні опановують дану компетенцію беручи участь в моральних бесідах, в ситуаціях морального вибору вчинків. Так при вивченні теми Природа і погода (навколишнє середовище, захист довкілля) застосовуються такі вправи, що містять варіанти вибору.

Момент спільного визначення цілей присутній на кожному уроці. Починаючи вивчати нову тему разом з дітьми обговорюємо сфери застосування даного матеріалу, його практичну спрямованість.

Навчання англійської мови дає достатньо можливості для формування інформаційної компетенції. На сьогоднішній день комп'ютери міцно увійшли в життя дітей, вони мають доступ до Інтернету, користуються електронною поштою, і це є їх життєвою потребою. Отримуючи завдання, написати реферат або підготувати повідомлення, виконуючи творчі завдання беручи участь у конкурсах, учні шукають додаткову інформацію з різних джерел, таким чином вдосконалюючи свою інформаційну компетенцію. Інформаційні комп'ютерні технології зайняли чинне місце в процесі навчання. Практика показує, що вони мають чимало переваг перед традиційними методами навчання: індивідуалізація навчання, інтенсифікація самостійної роботи учнів, підвищення пізнавальної активності і мотивації учнів. Наприклад, при вивченні граматичних явищ та конструкцій застосовуємо мультимедійний посібник "Grammar Time" [3, с. 41].

Домогтися формування комунікативної компетенції можна послідовно і системно просуваючись по наступних напрямках. Перш за все, кожна людина повинна вміти заявити про себе: представити себе, повідомити про себе певні відомості. В усній формі це реалізується при монологічному або діалогічному мовленні. Діти визначають соціальні ролі і ведуть діалог з різних тем.

У письмовій формі про сформованість комунікативної компетенції можна робити висновки, коли учні здатні заповнити анкету, повідомивши про себе необхідну інформацію (починаючи від найпростішої - свого імені та прізвища, адреси в початкових класах до резюме в старших класах). Завдяки підручникам Британського виробництва "Get Set Go", "Friends", "Enterprise" маємо можливість формувати компетенцію та розвивати навички монологічного, діалогічного мовлення та вміння виражати свої думки в письмовій формі при написанні листа другу, е-мейлу, листівки, оголошення, заповнюючи анкету і т.д.

Таким чином, уроки англійської мови мають велику можливість для реалізації компетентнісного підходу, а саме для формування ключових компетенцій. Крім уроків англійської мови великою підмогою в справі формування ключових компетенцій є позакласна робота з предмета, (фото з позакласних ходів) коли діти не відчуваючи тиску оцінок із задоволенням вдосконалюють і демонструють свої навички володіння англійською мовою та сформованість загальнонавчальних умінь і навичок в цілому. Це традиційні предметні тижні англійської мови, заняття з краєзнавства, відзначення свят англійських країн (Хелловін, День святого Валентина, Різдво, Великдень та ін.) [2, с.48].

Навчання англійської мови - взаємопов'язана система початкового, середнього та старшого ступенів, тому перехід з одного ступеня на інший не є для дитини стресом. На кожному ступені навчання вибудовується навчальний процес так, щоб дати дітям можливість реалізувати себе.

Тобто можна зробити висновок, що на даному етапі суспільно-освітнього розвитку вивчення іноземної мови, реалізація комунікативного підходу у навчальному процесі з іноземної мови означає, що формування комунікативної компетенції учнів відбувається шляхом і завдяки здійсненню учнем іншомовної мовленнєвої діяльності. У зв'язку з цим, навчальна діяльність учнів організується таким чином, щоб вони виконували вмотивовані дії з мовленнєвим матеріалом для вирішення комунікативних завдань, спрямованих на досягнення цілей та намірів спілкування.

Спілкування людей в реальному житті відбувається завдяки виникненню потреби в реалізації певного комунікативного наміру, досягнення або недосагнення якого визначає результат мовленнєвого спілкування. У ході спілкування комуніканти виступають як носії певних соціальних стосунків, що виникають в тій чи іншій сфері діяльності і реалізуються в конкретних мовленнєвих ситуаціях. Формування комунікативної компетенції можливе за умови моделювання у навчальному процесі типових ситуацій реального спілкування, які виникають в різних сферах життя і стосуються різних тем. Тобто предметно-змістовий план іншомовного мовлення учнів під час навчання зумовлюється темою, ситуацією і сферою спілкування.

Література

1. Береза В.Д. Комунікативна компетенція як основа формування національної свідомості особистості / В.Д.Береза // Рідна школа. – 2006. - № 5. - С.13 – 16.
2. Бухлова Н.В. Формування здатності особистості до самонавчання / Н.В.Бухлова // Педагогічна скарбниця. – 2002. - № 1. – С 47 – 49.
3. Малик Г.К. Розвиток іншомовної копетентності як імператив інтерна-ціоналізації освіти / Г.К.Малик // Рідна школа. – 2005. - № 2. - С. 40 -43.

УДК378

Ф. В.МОРОЗ
Мукачівський державний університет

ВИХОВАННЯ І РОЗВИТОК У СТУДЕНТІВ ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ

З приходом людини до навчального закладу потреба в самоствердженні виявляється в бажанні посісти належне місце в груповому колективі, відігравати помітну роль серед одногрупників, товаришів по вулиці, двору.

Для формування інтересу студентів до навчання важливе значення має форма викладу матеріалу викладачем. Так, пари, в процесі яких говорить переважно педагог, а студенти пасивно слухають, не сприяють виробленню у студентів глибокого й стійкого інтересу до знань. І, навпаки, пари, під час яких забезпечуються широкі, можливості для вияву активності й самостійності студентів, великою мірою і симулюють розвиток пізнавальних інтересів.Істотну роль у формуванні й розвитку у студентів інтересу до навчання відіграють їх потреби (у пізнанні, діяльності, спілкуванні, самоствердженні).

Однак можливості колективної діяльності цим далеко не вичерпуються. Вона має важливе значення для самоствердження студента в колективі, для

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>